

VALDEEFLING Í VERKI

Fræðsludagur á Höfn
23. nóvember 2007 á vegum Hlutverkaseturs og
Félagsmálaráðuneytisins

**NOTENDARANNSÓKNIR
ÁHRIF UMHVERFISÞÁTTA**

VALDEFLING

- **Vera með**
- Ráða við hversdagslífið
- Komast áfram þrátt fyrir einkenni/sjúkdóma
- Fá fræðslu
- Hafa val
- Velja
- Taka stjórn
- Hafa áhrif á nærumhverfi
- Hafa áhrif á lög og reglugerðir

VALDEFLING-RÉTTINDABARÁTTA

- Stefnumótun og þróun þjónustu
- Aðstandendur, samtök geðsjúkra, heilbrigðisstarfsmenn, stjórnámamenn, listamenn, almenningur, fjölmiðlafólk taka höndum saman
- Láta í sér heyra – tekið mark á
- Hvað skiptir máli í þjónustunni
- Valmöguleikar - hvenær með hverjum og hvar
- Ekki þröngvað gegn eigin vilja
- Hluti af teyminu

RÉTTINDABARÁTTA

- Rétt á heimili
- Hlutverk í samfélaginu
- Vinnuþátturinn
- **Að vera með**

Fjárhagslegt sjálfstæði, rammi, tilgangur, tækifæri til samskipta og tengsla, kynnast nýju fólki, vera einhvers virði

HVER ER STEFNA WHO OG EU?

- **Áherslan færir yfir á virkni og þátttöku í samfélaginu**
- **Athygli á færni í stað sjúkdóma og einkenna**
- **Atvinnuþátttaka og hlutverk**
- **Mikilvægi sjálfstrausts og sjálfstæðis**
- **Vera í stjórn, hafa áhrif, val og vald**

BATI = AÐ VERA MEÐ

- Sjálfsákvörðun
- Valdefling
- Færist nær að vera í jafnvægi
- Komast yfir sársauka, áföll, aðskilnað og dimma dali
- Von
- Þú ert í stjórn
- Fullgildur meðlimur í samfélagi manna

FÉLAGSLEGUR BATI

- Félags og efnahagslegt fyrirbæri
- Frekar en tæki eða vísindalegt
- Hefðbundin þekking hefur því takmarkað notagildi

BARÁTTUMÁL GEÐSJÚKRA

- Ekki mismunun á milli geð- eða líkamlegra sjúkdóma
- Ekki einangruð frá öðrum hópum
- Þjónustan tekur mið af þörfum þeirra
- Rétt á aðgengi á þjónustu sem viðkomandi trúir á
- Samfella í þjónustunni
- Sjálfstjórn, sjálfsforræði, sjálfsákvörðun, sjálfsákvörðunarréttur
- Batarannsóknir
- Gæðaeftirlit geðsjúkra
- Þjálfun í að verða heilbrigðisstarfsmaður
- Persónan frammar sjúkdómsgreiningunni
- Virðing – traust – trú – von – kærleikur – hlustað – þarfir
- Áhrif – móta þjónustuna með stjórnámálamönnum og fagfólki

VALDEFLINGARTJÉKK

- Ég er yfirleitt sátt(ur) við þær ákvarðanir sem ég tek
- Ég lít á mig sem óheppna manneskju
- Hagsmunahópar skila árangri
- Það skilar engu að vera alltaf að ybba gogg
- Þegar ég set mér markmið tekst mér yfirleitt að ná þeim
- Ég er oft einmana
- Sérfræðingar/fagfólk vita hvað mér er fyrir bestu
- Fólk á að ákveða sjálft hvernig það vill haga lífi sínu
- Að berjast við stjórnvöld er vonlaust
- Ég upplifi mig oftast áhrifalaus(a)
- Í heildina er ég algjörlega misheppnuð(aður)
- Ég fylgi hópnum þegar ég er óörugg(ur)
- Það er réttur hvers manns að taka eigin ákvarðanir þó að þær séu ekki alltaf þær bestu
- Ég er nokkuð sátt(ur) við sjálfan mig
- Stundum finnst mér ég vera ömurleg(ur)
- Ég hef marga góða eiginleika
- Það er ekki margt sem ég hef gert sem ég get verið stolt(ur) af
- Ég get gert marga hluti jafnvel og annað fólk
- Mér finnst ég stundum einskinsverð(ur)
- Mér finnst ég jafnverðmæt(ur) og aðrir
- Ég vildi óska að ég bæri meiri virðingu fyrir sjálfum mér
- Ég lít á sjálfan mig með jákvæðum augum